

# D Z I E N N I K O B O Z O W Y

# A P W

M.p. sobota 6 października 1945 r.

Lok II. Nr. 213 (489)

## FIASKO KONFERENCJI SPowodowało WZROST IZOLACJONIZMU W AMERYCE

Nowy Jork 5.X. Szereg najpoważniejszych dzienników amerykańskich oraz wielu komentatorów radiowych stwierdza dziś, że fakt powrotu sekretarza stanu Byrnesa z pustymi rękoma z konferencji londyńskiej spowodować może gwałtowny wzrost nastrojów izolacjonistycznych w Stanach Zjednoczonych, podobnie jak to działo się w roku 1919. Opinia amerykańska może się zniechęcić do Europy i dojść do przekonania, że chaos i nędza europejska są zjawiskami nie dającymi się uleczyć i Stany Zjednoczone wyjdą najlepiej, jeżeli się będą trzymać od tego z daleka. Jest pewne, że prezydent Truman i jego administracja zamierza jaknajbardziej energicznie walczyć z tą napływającą falą izolacjonizmu. Temu celowi służyć ma dzisiejsze przemówienie radiowe Byrnesa, za którym pojdzie niewątpliwie szereg innych. Propaganda rządowa usiłuje osłabić wrażenie wywołane przez niepowodzenie konferencji i wykazać, że sprzeczności między mocarstwami nie są tak wielkie jak to się ogólnie przypuszcza.

## AUSTRALIA PROPONUJE ZWOŁANIE KONFERENCJI MIĘDZYNARODOWEJ

Londyn 5.X. Australijski minister spraw zagranicznych dr. Evatt wysunął wczoraj na konferencji prasowej projekt, aby obecne trudności rozwiązane zostały w czasie dyskusji między "wielką trójką", a następnie zwołana została konferencja międzynarodowa, w której uczestniczyłyby wszystkie państwa, jakie wzięły udział w czarnej walce z państwami Osi. Jako ewentualnych uczestników tej konferencji, poza mocarstwami które uczestniczyły w konferencji londyńskiej, dr. Evatt wymienił: dominia brytyjskie, z wyjątkiem Irlandii, Indie, Grecję, Jugosławię, Holandię, Nowogię, a ewentualnie i Danię. Podkreślił on, że Stany Zjednoczone i W. Brytania zaakceptowały już jego projekt i wyraził nadzieję, że również Związek Sowiecki przychyli się do jego opinii tym bardziej, że bankructwo konferencji londyńskiej nakazuje poszukiwania nowych dróg dla opracowania traktatów pokojowych. Jeżeli Sowiety żądać będą dopuszczenia do konferencji przedstawicieli Sowieckiej Ukrainy i Białorusi, to zdaniem dr. Evatta należy się na to zgodzić.

M.p. 5.X. Jak widać australijski minister spraw zagranicznych nie przewiduje zaproszenia na konferencje przez siebie proponowaną przedstawicieli Polski, której czynny udział w walce z państwami Osi był nierównie większy niż wielu innych państw, które dr. Evatt chce zaprosić na konferencję. Wydaje się jednak, że Polska pominięta została dlatego, iż dr. Evatt rozumie, że obecny rząd warszawski, który uznany został przez mocarstwa za rząd polski, w istocie Polski nie reprezentuje i nie może przemawiać w jej imieniu.

## KRYZYS GABINETOWY W JAPONII

Tokio 5.X. Korespondent BBC donosi, że najprawdopodobniej cesarz powierzy misję stworzenia nowego gabinetu baronowi Szidehara. Był on do roku 1931, to jest do rozpoczęcia japońskiej agresji w Mandżurii, ministrem spraw zagranicznych. Ustąpił, ponieważ sprzeciwiał się tej akcji i od tego czasu nie grał żadnej czynnej roli w polityce. Jest on znany z swych liberalnych przekonań. Rząd przez niego utworzony byłby wyrazicielem japońskich prądów liberalnych i demokratycznych.

## OLBRZYMLIE ZAMOWIENIA DLA PRZEMYSŁU BRYTYJSKIEGO

Londyn 5.X. Jeden z wielkich brytyjskich koncernów samochodowych podał do wiadomości, że przemysł samochodowy w Anglii otrzymał zamówienia zagraniczne ogólnej wartości 500 milionów funtów. Cyfra ta jest 25 razy wyższa od wartości eksportu samochodów z W. Brytanii w roku 1938.



## RENNER DOMAGA SIĘ POŁUDNIOWEGO TYROLU

Wiedeń 5.X. Kanclerz Renner przemawiając na wiecu w Wiedniu oświadczył, że rząd jego zwrócił się do mocarstw sojuszniczych z żądaniem, aby południowy Tyrol, należący od roku 1919 do Włoch, został ponownie przyłączony do Austrii.

## ZAOSTRZENIE SYTUACJI NA JAWIE

Batawia 5.X. W stolicy Jawy Batawii wylądowały oddziały wojsk hinduskich w pełnym rynsztunku bojowym. Jakkolwiek sama stolica jest pod kontrolą wojsk sojuszniczych i panuje w niej spokój, to większa część wyspy opanowana jest przez powstańców. W niektórych miejscowościach uwięzili oni jako zakładników europejskie kobiety. Gubernator Indii Holenderskich przybył dziś do Batawii i wkrótce ma rozpocząć rozmowy z przywódcami nacjonalistycznego ruchu indonezyjskiego. Rozmowy jednak rozpoczną się w napiętej atmosferze, gdyż gubernator wydał oświadczenie, w którym oskarża nacjonalistów, że powstaniem swym uniemożliwili dostarczenie pomocy dla głodującej ludności i opóźnili zwołanie holenderskiej konferencji imperialnej, która miała opracować statut dla kolonii na podstawach daleko idącej autonomii.

Saigon 5.X. Generał Leclerc, francuski gubernator Indochin przybył dziś do Saigona. W mieście panuje spokój. Pierwszym zadaniem gubernatora będzie pacyfikacja kraju oraz przeprowadzenie rokowań z przywódcami anamickiego ruchu niepodległościowego.

## ŚWIATOWA ORGANIZACJA ROLNICZA

Quebec 5.X. 30 państw weźmie udział w rozpoczynającej się w dniu 16.b.m. w Quebec międzynarodowej konferencji żywnościowej i agrarnej. Celem konferencji będzie stworzenie międzynarodowej organizacji rolniczej. Dalej rozpatrywane będą sprawy pomocy dla państw o niskim rozwoju rolnictwa przez udostępnienie im wysokogatunkowych nasion i udoskonalonych narzędzi oraz maszyn rolniczych. Ponadto mają być opracowane zasady dla zorganizowania wszechświatowych statystyk rolnictwa, rybołówstwa i leśnictwa. Pierwsze takie statystyki mają być opublikowane dla całego świata nie wcześniej jak w r. 1950.

## PAŃSTWO ŻYDOWSKO-ARABSKIE W PALESTYNI

Londyn 5.X. Sekretarz Ligi Arabskiej Azzam Bey oświadczył wczoraj na konferencji prasowej w Londynie, że stosunek państw arabskich do zagadnienia palestyńskiego jest jasny. Domagają się one: całkowitego wstrzymania imigracji żydowskiej i zupełnego wstrzymania wykupu przez Żydów ziem arabskich. W Palestynie winien być natychmiast stworzony samorząd, którego celem byłoby szybkie doprowadzenie kraju do całkowitej niezależności. Żydzi i Arabowie winni brać udział w tym samorządzie na zasadach demokratycznych. W nie-

podległej Palestynie Żydzi i Arabowie korzystają będą ze wszystkich praw obywatelskich na zasadach zupełnej równości. Zagwarantowana będzie swoboda dla wszystkich wyznań religijnych. Zapytany o stosunek Ligi Arabskiej do projektów podziału Palestyny, Azzam Bey oświadczył, że jeżeli państwa arabskie przekonają się, że taki podział może położyć kres trudnościom, to są gotowe rozpatrzyć ten projekt. Oświadczył ponadto, że Arabowie nie sprzeciwiliby się udzieleniu Żydom 100 tys. certyfikatów, gdyby to nie było połączone z kwestią polityczną.

## AMERYKA ŻADA OBNIŻKI CEŁ BRYTYJSKICH

Waszyngton 5.X. W anglo-amerykańskich rokowaniach gospodarczych w Waszyngtonie nastąpiła kilkudniowa przerwa. Według doniesień korespondentów wynika ona z konieczności porozumienia się delegacji brytyjskiej ze swym rządem w związku z żądaniem amerykańskim, aby zamiast za udzielenie długoterminowej i niskoprocentowej pożyczki w wysokości 5 miliardów dolarów, W. Brytania wyrzekła się preferencji imperialnej. Jak wiadomo preferencja ta polega na tym, że każdy z członków Imperium Brytyjskiego udziela zniżek celnych towarom produkowanym w W. Brytanii, korzystając przy tym z wzajemności. W kołach brytyjskich podkreślają, że W. Brytania może tylko wówczas zgodzić się na propozycje amerykańskie, jeżeli jednocześnie nastąpi obniżka ceł w Stanach Zjednoczonych. Ponadto wskazuje się, że W. Brytania nie może sama zrezygnować z zasad preferencji celnej w ramach Imperium Brytyjskiego, lecz musi poprzednio odbyć narady z dominiami.

## AMERYKAŃSKIE RAFINERIE NAFTY PRZEJĘTE PRZEZ WOJSKO

Waszyngton 5.X. Prezydent Truman wydał polecenie dowództwu marynarki wojennej, aby przejęło kontrolę nad 26 zakładami, produkującymi i rafinującymi ropę naftową, które były unieruchomione z powodu strajków. Prezydent uzasadnił swą decyzję koniecznością zabezpieczenia dostaw paliwa dla amerykańskich sił zbrojnych.